

STANOVISKO ČESKÉ A POLSKÉ POLITICKÉ ELITY KE KONCEPCI STŘEDNÍ EVROPY FRIEDRICH NAUMANN

Tadeusz Kopyś

Reakce české a polské politické elity na knihu Friedricha Naumanna „Mittel-europa“ (Střední Evropa) se v souvislosti se situací obou národů během první světové války a jejich národnostních, státních a hospodářských nadějí pro dobu poválečnou silně odlišují. U Čechů narazil Naumann téměř bez výjimky na odpor: až do války a i během ní viděli Češi budoucnost svého národa v rámci Rakouska. „Střední Evropa“ v nich vzbuzovala obavy před germanizací, autoritativní mocí a silnou hospodářskou konkurencí. Proto se „Střední Evropa“ stala u západních mocností tématem české propagandy v boji za založení československého státu. Obraz, který nám skýtají mínění polských politických elit, je heterogennější: zastánci austropolského řešení doporučovali „Střední Evropu“; mezi nimi se vyskytovali i mnozí ekonomové. Rozhodně proti Naumannovi však vystupovali polští národní socialisté. Podstatný rozdíl mezi Čechy a Poláky se nacházel v postoji vůči Rusku: zatímco mnozí Poláci viděli ve „Střední Evropě“ ochranu před Ruskem a panslavizmem, zaměřovali se všechny české koncepce v zásadě na zabezpečení proti Německu; Rusko přitom hrálo pozitivní roli.